

Referanser: KR 51/21

Arkivsak: 20/04385-10

Budsjett 2022 - rettssubjektet Den norske kirke

Sammendrag

I statsbudsjettet for 2022 foreslår Barne- og familiedepartementet et rammetilskudd til Den norske kirke på 2 323,8 mill. kroner. Dette er en økning på 66,7 mill. kroner, eller 2.95 %. Foreliggende rammetilskudd gjør det mulig å videreføre dagens aktivitetsnivå for Dnk.

Endelig statsbudsjett vedtas av Stortinget innen 15.desember. Det vil i tiden frem til behandlingen i Stortinget foregå forhandlinger om budsjettet mellom de to regjeringspartiene og støttepartier. Hvis Stortinget beslutter vesentlige endringer i tilskuddet til Den norske kirke vil det bli fremmet forslag til revidert budsjett i Kirkerådets februar møte.

Utover rammetilskuddet fra Barne- og familiedepartementet har budsjettet en inntektsside med tilskudd fra Justis- og beredskapsdepartementet til Svalbard kirke og tilskudd fra Opplysningsvesenets fond.

Forslag til vedtak

1. Basert på mottatt statstilskudd for 2022 vedtar Kirkerådet følgende fordeling på de ulike enhetene og budsjettgruppene:

Fordeling 2022 - budsjettgrupper

pr 25.11.21	Dnk-	Dnk-	Tilskudd	Forslag	
<i>hele 1000kr</i>	drift 1	tilskudd 2	andre 3	2022	
110	rDnk	346 033	3 500	45 154	394 687
120	Kirkerådet	117 342	12 127		129 469
130	Bispemøtet	8 851			8 851
		472 226	15 627	45 154	533 007
210	Oslo	159 094	56 363		215 457
220	Borg	136 327	63 373		199 700
230	Hamar	116 169	41 642		157 811
240	Tunsberg	111 511	44 119		155 630
250	Agder&T	127 958	48 333		176 291
260	Stavanger	108 455	53 070		161 525
270	Bjørgvin	160 521	66 900		227 421
280	Møre	80 317	34 092		114 409
290	Nidaros	123 985	51 738		175 723
300	Sør-Hål	85 368	36 726		122 094
310	Nord-Hål	92 356	34 415		126 771
311	Svalbard	5 650			5 650
		1 307 711	530 771		1 838 482
	Sum 2022	1 779 937	546 398	45 154	2 371 489

2. Kirkerådet vedtar det fremlagte forslag til budsjett 2022 for rettssubjektet Den norske kirke i balanse.

Hele Dnk budsjett	År 2022
Mottatte tilskudd	-2 329 489
Andre inntekter (OVF)	-42 000
Sum driftsinntekter	-2 371 489
Tilskudd mv	591 552
Lønn og driftskostn	1 798 937
Sum driftskostnader	2 390 489
Finansposter	-19 000
Resultat	0

3. Kirkerådet vedtar det fremlagte forslag til budsjett 2022 for rettssubjektet Dnk, prefiks 110, med netto budsjetterte kostnader på 394,7 mill kroner. I beløpet inngår budsjett for kontrollutvalget på 475.000 kroner.
4. Kirkerådet vedtar det fremlagte forslag til budsjett 2022 for Kirkerådet, prefiks 120, med netto budsjetterte kostnader på 129,5 mill. kroner.
5. Kirkerådet vedtar det fremlagte forslag til budsjett 2022 for Bispemøtet, prefiks 130, med netto budsjetterte kostnader på 8,8 mill. kroner.

Saksorientering

Bakgrunn

1 Inntekter

1.1 Innledning

Det samlede offentlige tilskudd til Dnk utgjorde i 2020 i størrelse 6,14 mrd. kroner. Over statsbudsjettet ble det bevilget 2,26 mrd. kroner, og via kommunene 3,88 mrd. kroner.

2022 er det sjette driftsåret Den norske kirke er et selvstendig rettssubjekt og mottar rammetilskudd fra staten for å dekke driften av de sentralkirkelige rådene og bispedømmerådene.

1.2 Forslag til statsbudsjett

Forslaget til statsbudsjett 2022 fra den avtroppende regjeringen ble fremlagt 12.oktober. Rammetilskuddet til Den norske kirke er foreslått på 2 323,8 mill. kroner. Sammenlignet med 2021 gir dette en økning på 66,7 mill. kroner eller 2,95 %. Det vises til tabell under; jfr Prop. 1S Barne- og familiedepartementet kap 880, post 70.

Kap 880 Den norske kyrkja - budsjettforslag 2022					
Post	Nemning	Regnskap 2020	Saldert 2021	Forslag 2022	
70	Rammetilskot til Dnk	2 198 279	2 257 153	2 323 839	
71	Tilskot til Sjømannskyrkja	120 622	107 970	110 777	
	<i>Sum kap 0880</i>	<i>2 318 901</i>	<i>2 365 123</i>	<i>2 434 616</i>	

1.3 Målene for tros- og livssynspolitikken

Målene for tros- og livssynspolitikken for 2022 er formulert slik i Prop 1 S:

- Dnk skal vere ei landsdekkjande, sjølvstendig og demokratisk folkekyrkje
- Tilskota til trus- og livssynssamfunn utanom Dnk skal forvaltast effektivt og leggje til rette for eit mangfald av trus- og livssynssamfunn
- Kulturhistorisk viktige kyrkjebygg skal vere i forsvarleg stand
- Eigedelane i Opplysningsvesenets fond skal delast mellom staten og Dnk i samsvar med Meld.St.29 (2018-2019) og Stortingets vedtak, jf. Innst. 2019 S.
- Dei offentlege gravplassane skal vere for alle, og dei skal haldast i hevd og forvaltast i tråd med sin eigenart

1.4 Andre inntekter

Inntektene for Dnk består i all hovedsak av rammetilskuddet men i tillegg kommer tilskudd til Svalbard kirke og tilskudd fra Ovf. Vi kjenner på dette tidspunkt ikke størrelsen på tilskuddet fra Ovf men legger til grunn at dette fortsatt vil utgjøre kr 42 mill. Tilskuddet til Svalbard kirke gis i en særskilt bevilgning fra Justisdepartementet og er økt til 5,65 mill.kr.

Ut fra dette vil forventede inntekter i 2022 utgjøre 2 371 mill. kroner:

Mottatt rammetilskudd og andre tilskudd til Dnk				
Ref	Nemning		År 2021	Forslag 2022
880	Rammetilskot til Dnk		2 257 153	2 323 839
Justis	Tilskudd til Svalbard kirke		5 600	5 650
Ovf	Ovf-tilskudd		42 000	42 000
	<i>Sum forventet inntekter</i>		<i>2 304 753</i>	<i>2 371 489</i>

1.5 Endelig statsbudsjett

Endelig statsbudsjett vedtas av Stortinget innen 15. desember.

Det vil i tiden frem til behandlingen i Stortinget foregå forhandlinger om budsjettet mellom de to regjeringspartiene og støttepartier. Hvis Stortinget beslutter vesentlige reduksjoner i tilskuddet til Dnk vil det bli utarbeidet en ny budsjettsak til Kirkerådets møte i februar.

Det følger av dette at den endelige rammen ikke vil være avklart før medio desember.

1.6 Andre budsjettfaktorer

Årslønnsveksten er for 2022 anslått til 3,0%, i takt med at arbeidsledigheten går ned. I årets lønnsoppgjør er de fleste oppgjørene kommet i havn innenfor en ramme for årslønnsveksten på 2,7%. Økte utfordringer med å rekruttere arbeidskraft kan bidra til å trekke lønnsveksten opp. Lønnsveksten er anslått å øke til 2,8% i år.

2 Fordeling av mottatt tilskudd

2.1 Kirkemøtets budsjettreglement

I henhold til budsjettreglementets §4 skal budsjettet ha følgende inndeling

Gruppe 1	Den norske kirke - drift
Gruppe 2	Den norske kirke - tilskudd
Gruppe 3	Tilskudd til andre

Budsjettgruppe 1 gjelder midler til disposisjon for Kirkerådet, Bispemøtet og bispedømmerådene. Rammens størrelse fastsettes etter at man har trukket ut tilskudd under budsjettgruppene 2 og 3.

Kontrollutvalgets budsjett framgår av egen linje under drift.

Budsjettgruppe 2 gjelder tilskudd som skal videreformidles til menighetene for aktiviteter til trosopplæring, diakoni, undervisning og kirkemusikk mv, samt tilskudd til Nidaros og Oslo domkirker. I tillegg kommer Ovf-tilskudd fordelt via bispedømmerådene.

Budsjettgruppe 3 gjelder to grupper:

- Internasjonale og økumeniske organisasjoner
- Andre institusjoner og kirkelige formål

2.2 Anbefalt ramme

Kirkerådets forslag til Kirkemøtet om fordeling av midler for 2022 fremgår av KR 80/21; jfr vedtak i septembermøtet. Anbefalingen legger til grunn en inntektsvekst på 3% slik KR-sak 68/19 oppgir for perioden 2020-2024.

Anbefalingen til Kirkemøtet gir følgende ramme pr budsjettgruppe:

Forventet rammetilskudd		Vedtak	Forslag
KR 80/21 anbefaling for KM		år 2021	år 2022
Bud.gruppe 1	Dnk Drift	1 726	1 778
Bud.gruppe 2	Dnk tilskudd	536	552
Bud.gruppe 3	Tilskudd andre	43	44
Samlet fordeling		2 305	2 374
Alle tall i hele mill kroner			

Vi gjør oppmerksom på at KR 80/21 er fremlagt før statsbudsjett 2022 ble kjent/fremlagt.

Som beskrevet foran har det fremlagte statsbudsjettet 12.10 en vekst på 2,95% og således er inntektene tett på hva KR 80/21 legger til grunn.

2.3 Fordeling pr budsjettgruppe

Ut fra forventet inntekt på 2 371 mill. kroner er inntektene fordelt slik tabellen under viser.

Det er lagt til grunn en vekst på 2,954% i tråd med veksten i rammetilskuddet. Kostnader til Svalbard-kirken er i samsvar med tildeling.

	ÅR 2022 - Fordeling av midler	TILSKUDD	FORDELT
I	Rammetilskudd, foreløpig	2 323 839	
II	Svalbard kirke, fra Justisdept	5 650	
III	Ovf kirkelig aktivitet	25 500	
IV	Ovf tilskudd IKT	16 500	
1	Budsjettgruppe 1 Dnk - drift		1 779 937
2	Budsjettgruppe 2 Dnk - tilskudd		546 398
3	Budsjettgruppe 3 Tilskudd - andre		45 154
Total tildeling og fordeling		2 371 489	2 371 489

Alle tall hele 1000 kr

2.4 Fordeling pr enhet

Ut fra forventet inntekt er tilskuddene fordelt slik pr enhet:

Fordeling 2022 - budsjettgrupper					Til sml år 2021	
pr 25.11.21 hele 1000kr	Dnk- drift 1	Dnk- tilskudd 2	Tilskudd andre 3	Forslag 2022		
110	rDnk	346 033	3 500	45 154	394 687	402 596
120	Kirkerådet	117 342	12 127		129 469	107 864
130	Bispemøtet	8 851			8 851	7 475
		472 226	15 627	45 154	533 007	517 935
210	Oslo	159 094	56 363		215 457	209 526
220	Borg	136 327	63 373		199 700	193 591
230	Hamar	116 169	41 642		157 811	153 586
240	Tunsberg	111 511	44 119		155 630	151 292
250	Agder&T	127 958	48 333		176 291	171 260
260	Stavanger	108 455	53 070		161 525	156 789
270	Bjørgvin	160 521	66 900		227 421	220 732
280	Møre	80 317	34 092		114 409	111 352
290	Nidaros	123 985	51 738		175 723	170 747
300	Sør-Hål	85 368	36 726		122 094	118 953
310	Nord-Hål	92 356	34 415		126 771	123 391
311	Svalbard	5 650			5 650	5 600
		1 307 711	530 771		1 838 482	1 786 819
	Sum 2022	1 779 937	546 398	45 154	2 371 489	2 304 754

3 Satsinger i budsjett 2022

Kirkerådet har bedt om at vedtatte satsinger og fokusområder innarbeides i budsjett 2022.

3.1 Vedtatte satsings- og fokusområder

Inneværende år er de flerårige satsingsområdene dåp og digital kirke.

For 2022 har Kirkerådet vedtatt følgende to satsingsområder; jfr KR 51/21

- Diakoni
- Bygge fellesskap for barn og unge

Disse to områdene beskrives nærmere i pkt 3.2 og 3.3 under.

I samme møte ble disse fem fokusområder vedtatt for 2022:

- Kunst og kultur
- Digital kirke
- Kirkelig gravferd
- Rekruttering
- Kirke i det flerkulturelle Norge

Diakoni er løftet opp fra fokusområde til å være et satsingsområde.

For utdypende beskrivelser av satsings- og fokusområder henviser vi blant annet til disse rådsdokumentene:

- Kirkelig gravferd som fokusområde; KR 36/21

- Digital kirke; KR 62/20 KR 48/20
- Budsjett 2021 orientering om satsinger; KR 02/21
- Overordnede føringer – budsjett 2022; KR 51/21

3.2 Diakoni

Mål for satsingen:

1. Styrke kompetansen på diakoni i Den norske kirke
2. Øke innovasjonen knyttet til diakoni
3. Starte reduksjonen i utslipp fra Den norske kirke

Den norske kirke fikk ny plan for diakoni i 2020. Det er fortsatt et potensial for mer kompetanse på diakoni i Den norske kirke. Forskning på frivillighet, som ble igangsatt i 2021 og presenteres i 2022, kan brukes inn i dette. Det samme kan heftet «Økumenisk diakoni» fra Kirkenes verdensråd, som blir utgitt på norsk i 2022.

Videre er det behov for å styrke den diakonale innovasjonen i Den norske kirke. Erfaringer fra prosjekter med samskaping viser at Den norske kirke gjennom prosesser sammen med kommuner og andre aktører kan utvikle nytt arbeid som bidrar til å løse utfordringer i lokalsamfunnet. For å styrke innovasjonen foreslås det også å utrede etablering av et eget senter for diakoni, innovasjon og samskaping som kan bistå lokalkirken og andre aktører i etablering av nytt diakonalt arbeid. Det er også foreslått et tiltak om å jobbe med kirkens formelle relasjoner, medlemskap og eierskap til diakonale aktører, som i neste omgang kan legge til rette for nytt diakonalt arbeid.

Den ekstra satsingen på 14 mill. kroner i statsbudsjettet for 2019, samt de 20 mill. kronene som følge av merkantil effektivisering er videreført i forslag til budsjett for 2022, og utgjør ca 65 diakonstillinger i lokalkirken.

Siste del av satsingen på diakoni er knyttet til dimensjonen «vern om skaperverket». Som kartlagt i klimafotavtrykksanalyse av Den norske kirke, ble utslipp fra trossamfunnet ikke redusert mellom 2012 og 2017. For å ha troverdighet knyttet til eget budskap, må Den norske kirke fra 2022 i gang med å kutte egne utslipp. Stimulering av enøk-tiltak på kirkebygg vil være sentralt for dette. Andre tiltak vil vedtas i en egen handlingsplan i forlengelse av Kirkemøtets vedtak i saken «Mer himmel på en truet jord».

Det er i budsjettforslaget lagt inn kutt i reise- og møteaktivitetene.

3.3 Bygge fellesskap for barn og unge

Mål for satsingen:

1. Reetablere og styrke fellesskap for barn og unge i lokalkirken
2. Øke kompetansen på barn og unges virkelighet

Mange fellesskap for barn og unge ble skadelidende av smitteverntiltak under pandemien. Tiltakene under denne satsingen er kjennetegnet av at arbeidet for å reetablere og styrke disse, må skje lokalt. Kirkerådet kan samtidig gjøre tiltak som kan stimulere ulike aktører til å satse på fellesskap for barn og unge. Kirkelig fellesråd kan stimuleres til å satse på lærlinger, som kan gi økte ressurser i menighetenes barne- og ungdomsarbeid, og erfaringer fra disse forsøkene kan samles og spres. Dette tiltaket kan også ha positiv effekt for rekruttering av unge til

arbeid i Den norske kirke. Barne- og ungdomsorganisasjonene har stor kapasitet i form av ansatte og frivillige, og kan stimuleres til å tilby flere og større fellesskap for barn og unge rundt i hele Norge. Menigheter kan stimuleres til å starte sorggrupper utfra nytt ressursmaterieil for dette. Det er også et potensial for å stimulere menighetene til å lege tilbud til barn og unge som oppfølging etter breddetiltak i trosopplæringen. Dette er en viktig problemstilling også i revisjonen av plan for trosopplæring, som vil starte i 2022 i forlengelse av trosopplæringsutvalgets rapport.

Det er videre gjort forskning de siste årene om hva som skaper godt barne- og ungdomsarbeid i menighetene, noe som kan samles og formidles til ansatte og frivillige i Den norske kirke gjennom den nye læringsplattformen. De ansatte kan også settes i stand til å arrangere foreldrekvelder med faglig relevant påfyll for foreldre til barn og unge i soknet, som kan styrke foreldres evner til å følge disse opp.

3.4 Fokusområder

3.4.1 Kultur

Det er i budsjettet avsatt midler til utlysning på kultur, og Kirkerådet vil få denne til behandling i marsmøtet. Handlingsplanen for kirkelig kulturarv, som behandles av Kirkerådet på desembermøtet, berører også dette feltet. Innen fokusområdet kunst og kultur er det i tillegg foreslått følgende tiltak:

- Lyse ut midler til regionale kultursentre
- Lansere e-læringskurs om frivillighet knyttet til kulturaktiviteter
- Gjøre forarbeid for kartlegg av kirkens samfunnsøkonomiske bidrag på kulturfeltet
- Bidra i utarbeidelse av kirkebevaringsprogram i regi av BFD og Riksantikvaren

Budsjettforslaget legger opp til en satsing på kulturfeltet med kr 3,5 mill til disse tiltakene.

3.4.2 Rekruttering

Egen handlingsplan knyttet til Kirkemøtets vedtatte rekrutteringsstrategi legges fram for Kirkerådet i desembermøtet. Innen fokusområdet rekruttering er det i tillegg foreslått følgende tiltak:

- Kampanje for rekruttering av mennesker med innvandrerbakgrunn til lønnet og frivillig arbeid i Den norske kirke
- Involvere kirkens ungdomsdemokrati i det økumeniske arbeidet, med støtte til kursing og besøk til økumeniske partnere

3.4.3 Kirkelig gravferd

Innen fokusområdet kirkelig gravferd har mye skjedd i 2020. Et forskningsprosjekt er igangsatt i regi av MF, og dette vil pågå i 2022. Verbum har fått tilskudd til en artikkelsamling om kirkelig gravferd som også vil utgis i 2022. I tillegg er det gjennomført en medlemsundersøkelse om kirkelig gravferd. På bakgrunn av dette foreslås følgende tiltak:

- Utvikle kurs og ressurser om kirkelig gravferd til bruk på prostinivå

- Følge opp medlemsundersøkelse om kirkelig gravferd

3.4.4 Digital kirke

Digitalisering er et stort fokusområde, som involverer alle virksomheter i Dnk. Kirkerådet har vedtatt digitaliseringsstrategi, og styringssystem er etablert. Brukerfokus og dialog med fellesrådene for å avgjøre hva som er viktig å prioritere er på plass og virker stadig bedre. Det er stor aktivitet i og rundt digitaliseringsseksjonen for å jobbe med ulike konkrete utviklingsoppgaver. Betydningen av gode fellesløsninger for alle som jobber i kirken synes i økende grad å være et felles anliggende.

Oversikt over noen viktige digitaliseringsprosjekter:

- Kirken.no
- Kirkebakken (intranett)
- Ressursbanken
- Skjer i kirken
- Helhetlig menighetsplan
- Læringsplattform
- Innføring av MS 365 for alle i 2023
- Digitalt forhåndsvalg
- Ansatt- og organisasjonsregister
- Samarbeid om korrekte data (kirkebok og medlemsregister)
- Trosopplæringsabonnenter
- Statistikk og styringsdata

Det arbeides også med digitale kommunikasjonskanaler som en del av digitaliseringen.

3.4.5 Kirke i det flerkulturelle Norge

Handlingsplanen for kristne migranter som ble vedtatt av Kirkerådet i 2021, gjelder også i 2022. VID har startet et forskningsprosjekt på feltet, og dette vil være ferdig i slutten av 2022. Innen fokusområdet «Kirke i det flerkulturelle Norge» foreslås i tillegg følgende tiltak i 2022:

- Kompetansebygging via e-læringsplattform om å være kirke i det flerkulturelle Norge
- Bidra til etablering av kirkelig dialogsenter i Tromsø
- Prosjekt om rasisme, antisemittiske og religiøs ekstremisme sammen med Bispemøtet og Holocaustsenteret

3.5 Budsjettmidler

Budsjettene gjenspeiler vedtatte satsings- og fokusområder og vi viser til mer detaljert budsjettpresentasjon i kapittel 6.

Utover de satsingsbeløp som framgår av budsjetter for de sentralkirkelige rådene kommer strategiske tiltak som bispedømmerådene iverksetter.

Vi erfarer en sterkt økende kostnadsutvikling knyttet til fellestiltak for hele Den norske kirke. Eksempler er klimatiltak, kommunikasjonsløsninger og digitaliseringsprosjekter. Det er behov for en samtale med bispedømmerådene om

fordeling og prioriteringer av fellestiltak for å sikre en rimelig balanse mellom regionale og sentrale budsjetter.

Digital kirke krever et vedvarende økonomisk løft og preger i særlig grad budsjett 2022. Vi viser i denne forbindelse til koststed digitalisering; jfr 6.2.4.

Det er gitt en samlet oversikt for de største digitale aktiviteter under punkt 6.5.2.

Det er allokert 11 mill. kroner til avdeling kirkefag inn mot satsings- og fokusområder utover budsjettspesifiserte poster; se 6.3.2. Dette gjelder barn og unge, diakoni, gravferd, kirke i det flerkulturelle Norge, rekruttering samt kunst og kultur. Kunst og kulturformål inngår med 3,5 mill. kroner; hvorav:

- Regionale kultursentre: 1,0 mill
- Profesjonelle sangere: 0,6 mill
- Kvalifiseringsmidler for kirkemusikere: 1,0 mill
- Kirkens samfunnsøkonomiske kulturbidrag: 0,9 mill

Kirkemøtet 2021 var opptatt av de strategiske satsingene i budsjettet, og synligheten av dette. Det er viktig å være klar over at tildelingen til bispedømmerådene i denne saken også inngår i de samlede strategiske satsingene i budsjettene når bispedømmerådene treffer budsjettvedtak for sine tildelte midler.

4 Kirkens økonomi

4.1 Regnskapsåret 2020

Den norske kirke hadde i 2020 et årsoverskudd på 70 mill.kroner. Dette tilsvarer 3 % av totalbudsjettet. Mye av overskuddet kan henføres til at pensjonskostnadene ble 39,5 mill kroner lavere enn hva årsprognosen fra SPK skulle tilsi. Overskuddet har videre sammenheng med besparelser som følge av pandemien. Dette gjelder både for personalkostnader og driftsutgifter. For driftsutgiftene ligger besparelsen i all hovedsak på møte- og reisekostnadene.

Kirkerådet har som mål en egenkapital som utgjør 20% av omsetningen. Basert på forventet rammetilskudd; jfr 1.2, bør egenkapitalen således utgjøre i størrelse 475 mill kroner. Ved inngangen til 2021 hadde Dnk en egenkapital på 381 mill. kroner.

4.2 Regnskapsutvikling 2021

Regnskapsåret 2021 er – som for 2020 – preget av mindreforbruk, og mye av dette kan forklares med et nedstengt samfunn i store deler av året. For hele Dnk er reise- og møtekostnadene etter 8 måneder i 2021 26,8 mill kroner lavere enn budsjettet.

Kirkerådet har vedtatt et budsjett 2021 med årsunderskudd på 22,3 mill kroner. Underskuddet skyldes engangstilskudd vedtatt etter regnskapsavleggelsen for 2020. Det vises til marsmøtet; jfr KR 44/21.

Det ble i august utarbeidet en årsprognose som estimerer mindreforbruket ved årets slutt til (målt mot budsjett) 36 mill.kroner. Det er knyttet forbehold til prognosen. Hvis årsprognosen inntreffer vil dette medføre at Dnk's årsregnskap snur til et årsoverskudd.

Et endelig årsregnskap vil bli framlagt for Kirkerådet i mars. Deler av et eventuelt årsoverskudd vil bli foreslått anvendt inn mot ytterligere klimarettede tiltak, jf Kirkemøtesaken om klima.

5 Forslag til årsbudsjett 2022

Budsjettforslaget er forankret gjennom drøftelser i sentralt kontaktmøte, arbeidsmiljøutvalg og i Kirkerådets ledermøter. Et foreløpig budsjettnotat har ligget til grunn for drøftelsene og forankringen. Stiftsdirektørene har fått en gjennomgang av helheten i budsjettet, og det har vært møte med KA på grunnlag av det samme notatet og med fokus på konsekvenser for lokalkirken.

5.1 Nøkkeltall budsjett

Samlet årsbudsjett omfatter

- De sentralkirkelige rådene
- Bispedømmerådene
- Tilskudd

Bispedømmerådene er budsjettert ut fra fordelt tildeling.

Det er hensyntatt for forventet lønnsvekst på 3%.

Nøkkeltallene i det framlagte budsjettforslaget er slik:

Resultat budsjett 2022	År 2022	hvorav	hvorav	rest er
Forslag pr 23.11	Budsjett	bud gr 2	bud gr 3	<i>bud.gr 1</i>
De sentralkirkelige rådene	533 007	15 627	45 154	472 226
Bispedømmerådene	1 838 482	530 771		1 307 711
Samlet	2 371 489	546 398	45 154	1 779 937
Inntekter	-2 371 489			
Resultat	0		Sum tilskudc	591 552

Budsjettet er i balanse.

5.2 Budsjettert resultatoppstilling

En indikativ resultatoppstilling for budsjettår 2022 kan ut fra ovennevnte fremsettes slik:

Hele Dnk budsjett	År 2022
Mottatte tilskudd	-2 329 489
Andre inntekter (OVF)	-42 000
Sum driftsinntekter	-2 371 489
Tilskudd mv	591 552
Lønn og driftskostn	1 798 937
Sum driftskostnader	2 390 489
Finansposter	-19 000
Resultat	0

Ovf-tilskudd framkommer i linjen *Andre inntekter*.

Da bispedømmerådene på dette tidspunkt ikke har ferdigstilt sine årsbudsjetter kan vi ikke vite budsjettert fordeling mellom utgiftsgruppene lønnskostnader og driftskostnader. Følgelig framkommer disse kostnadene på en linje.

Når bispedømmerådene har ferdigstilt sine budsjetter vil Kirkerådet motta en endelig budsjettoppstilling ihht Kirkemøtets budsjettreglement og i overenstemmelse med standarden NS 4102.

6 De sentralkirkelige rådene - årsbudsjett

6.1 De sentralkirkelige rådene samlet

Budsjettforslaget for 110-120-130 viser budsjett på 533 mill. kroner som representerer en reduksjon på 0,8% sammenlignet med budsjett 2021. Hvis vi ser bort fra pensjonskostnadene har budsjettet imidlertid en økning på 15,5 mill. kroner eller 4,3%.

Budsjettforslag 2022 - koststeder		Status pr		25.nov	
Enheter	Budsjett	Budsjett	Endring		
	2021	2022			
110	rDnk	422 129	394 687	-27 442	
120	Kirkerådet	107 832	129 469	21 637	
130	Bispemøtet	7 475	8 851	1 376	
	Samlet	537 436	533 007	-4 429	-0,8 %
	<i>Hvorav pensjon</i>	<i>180 828</i>	<i>160 952</i>	<i>-19 876</i>	
	<i>Uten pensjon</i>	<i>356 608</i>	<i>372 055</i>	<i>15 447</i>	4,3 %

I det følgende gjennomgås hhv budsjettene for hhv 110, 120 og 130.

6.2 Rettssubjektkostnader, prefiks 110

Rettssubjektkostnader, prefiks 110, omfatter midler til aktiviteter felles for alle enheter i Den norske kirke. Dette inkluderer drift av folkevalgte råd på nasjonalt nivå, klagenemnd, kontrollutvalg m.v.

6.2.1

Pensjon er den største budsjettposten for rettssubjektet, og disse kostnadene har hatt betydelige svingninger fra år til år. Kostnaden er knyttet til 1610 ansatte SPK-medlemmer med tillegg for pensjonister. I Dnk-budsjett 2021 utgjør pensjon 180,8 mill kr.

SPK utarbeider normalt 2 årsprognoser gjennom budsjettåret. De siste årene har prognosene fra SPK flukturert mye. Den første 2022-årsprognosen fra SPK pr juni 2021 er på 211 mill kroner. Dette er 47 mill høyere enn siste 2021-prognose på 164 mill kroner; jfr tabell under. Ny oppdatert SPK-prognose vil foreligge i februar/mars.

Med henvisning til at foreløpig prognose er heftet med en viss usikkerhet har vi valgt å ta utgangspunkt i gjeldende 2021-prognose fremfor den foreløpige 2022-prognosen.

Utvikling 19-22	Faktisk		Prognoser		
	SPK	årlig	årlig	årlig	årlig
Pensjonspremie	år 2019	år 2020	år 2021 nov.20	år 2021 mar.21	år 2022 jun.21
Ordinær premie	90 720	93 267	103 720	100 277	102 518
Endringspremie	77 450	38 114	32 710	45 849	71 613
Admin.premie	3 390	3 016	3 130	3 043	3 177
Solvenspremie	81 580	37 992	14 570	14 775	33 676
SPK-premie	253 140	172 389	154 130	163 944	210 984

Administrasjonspremie er 0,03% av pensjonsgrunnlaget

Solvenspremie er over/underdekning som oppstår når det er differanse mellom kravet til premiereserve

og størrelsen på pensjonsmidlene. Premien bidrar til å bygge ned en overdekning eller redusere en underdekning.

Det følger av ovennevnte at det foreligger risiko for at pensjonskostnadene kan bli høyere enn budsjettert. En eventuell underdekning som følge av dette må inndeckes fra egenkapitalen.

Vårt budsjett-tall på 161 mill kroner fremkommer slik: 2021-prognose (pr mars 21) fra SPK med tillegg for arbeidsgiveravgift og fratrukk for medlemsinnskudd 2%.

6.2.2

De årlige rammetilskuddene til Dnk inkluderer 1/4-del tilskudd til kirkevalget som skjer hvert 4. år. Koststed kirkevalg inkluderer 2 mill kroner til nominasjonsgrupper ihht KM-vedtak. Budsjettsummen for kirkevalg tilsvare den årlige andelen av øremerkede midler til valg, inkl. prisstigning. Samlet budsjett utgjør 24,2 mill.kroner.

6.2.3

Budsjettforslaget for felleskostnader (prefiks 110) utgjør 394,7 mill.kroner og tabellen under viser budsjetter pr koststeder/seksjoner. Det er i slutfasen av budsjettarbeidet lagt inn budsjettkutt på 2 mill kroner for møter og reiser. Dette kuttet må senere fordeles på de ulike koststedene.

ÅRSBUDSJETT 2022 PREFIKS 110

Budsjett pr koststed	år 2021	år 2022
Pensjon	180 828	160 952
Digitalisering	56 512	59 979
Felles økonomi	34 000	33 455
Kommunikasjon	30 338	29 488
Kirkevalg	23 463	24 156
Økonomi&vi ny		3 102
Medl.registre	12 575	15 889
Rådene 1	11 445	11 630
Felles arkiv	3 626	7 392
Forvaltning	16 609	1 990
Delsum	369 396	348 033
Kutt reiser/møter		-2 000
Tilskudd	52 733	48 654
Samlet	422 129	394 687
Rådene (1) er		
<i>Ungdommens kirkemøte</i>		759
<i>Kirkemøtet, nemnder og utvalg</i>		4917
<i>Kirkerådet, nemnder og utvalg</i>		2085
<i>Mellomkirkelig råd, nemnder og utvalg</i>		3439
<i>Samisk kirkeråd</i>		430

6.2.4

Sett bort fra pensjon har koststedet digitalisering det klart største budsjettet med totalsum 60 mill kroner og 11 årsverk. Seksjonen har en særlig sentral rolle i satsingen på digital kirke.

Digitalisering budsjett 2022		Status pr		24.nov	
Ansvar:		Budsjett	Budsjett	Endring	
Hvalvik		2021	2022		
Årsverk 11					
1103335	Digitalisering	56 512	59 979	3 467	6,1 %
	<i>Hvorav lønn</i>	<i>8 497</i>	<i>8 941</i>	<i>444</i>	

Utover seksjonskostnader i størrelse 25 mill. kroner rommer budsjettet blant annet digitaliseringsprosjekter som:

- Ansatt- og organisasjonsregister: 18 mill
- Innføring av MS 365: 7 mill

6.2.5

Koststedet medlemsregister har et budsjett på 15,9 mill. kroner. Beløpet inkluderer utviklingsarbeid med valgmodul.

6.2.6

Koststedet kommunikasjon har et budsjett på 29,5 mill kr som ligger på nivå med fjorårets budsjett. I beløpet inngår Kirkepartner-faktura på 5,8 mill kroner. Den største budsjettposten er – slik som i 2021 - *Skjer i kirken* på kr 10 mill. Gjennom denne appen skal man enkelt finne informasjon om kirkelige arrangementer i området man befinner seg i.

- Skjer i kirken/app: 10 mill
- Kampanjer dåp, konfirmasjon, vigsel: 2,3 mill
- Kampanjer markering høytider: 2,1 mill
- Rekruttering: 2,4 mill

6.2.7

Budsjettet for kontrollutvalget utgjør kr 475.000, hvorav tjenestekjøp kr 415.000 og kr 60.000 på reiser. Budsjettet inngår i koststed 110 1310 Kirkemøtet, nemnder og utvalg. Det vises til Kirkemøtets budsjettreglement; jfr pkt 2.1.

6.2.8

Tilskuddene gjelder budsjettgruppe 3 og gjelder både internasjonale/økumeniske organisasjoner og andre institusjoner/kirkelige formål; se pkt 8.2. Tilskuddene er prisjustert med 2,95 %. Ekstraordinære enkelttilskudd 2021, vedtatt mars 2021, er nullstilt for 2022.

6.3 Kirkerådet, prefiks 120

6.3.1

Budsjettforslaget utgjør 129,5 mill krone kroner og representerer en økning på 21,6 mill. kroner fra 2021. Det er i slutfasen av budsjettarbeidet lagt inn et budsjettkutt på 3 mill kroner for møter og reiser. Dette kuttet må senere fordeles på de ulike koststedene.

ÅRSBUDSJETT 2022 PREFIKS 120

Budsjett pr koststed	år 2021	år 2022
Kirkefag & økumenikk	9 328	21 058
HR&adm	10 681	16 828
Fellesutg adm	15 247	11 484
Barn, unge og tro	11 159	10 001
Kommunikasjon	10 805	9 515
Direktørens stab	6 628	8 764
Samisk kirkeliv	5 900	7 763
Juridisk seksjon	5 890	7 622
Gudstj.liv & kultur	6 800	6 943
Diakoni & samfunn	6 576	6 937
Økumenikk&dialog	4 496	4 984
Forvaltn&stab	2 465	4 307
Økonomi & virks		4 136
Delsum	95 975	120 342
Kutt reiser/møter		-3 000
Tilskudd	10 678	12 127
Samlet	106 653	129 469

Tilskudd gjelder trosopplæring og diakoni

6.3.2

Koststed kirkefag og økumenikk har utover seksjonskostnader i størrelse kr 2 mill. budsjettert med kr 19 mill. kroner i prosjekter:

- Helhetlig menighetsplan, 6 mill kroner
- Barn og unge, 0,7 mill (i tillegg er det 6,5 mill kroner på 110)
- Diakoni, 4,8 mill (i tillegg er det 1 mill kroner på 110)
- Gravferd, 0,1 mill kroner
- Kunst og kultur (omtalt tidligere) 3,7 mill kroner
- Kirke i det flerkulturelle Norge, 1,2 mill kroner
- Rekruttering, 0,4 mill kroner
- Digitale løsninger for kirkelige handlinger, 2 mill kroner

6.3.3

Koststed HR og administrasjon har 9 årsverk og et årsbudsjett på 16,8 mill. kroner, hvorav 7,5 mill kroner er knyttet til personalkostnader. I budsjettet inngår 5,6 mill kroner knyttet til læringsplattform (produksjon av kurs og opplæring).

6.3.4

Tilskudd gjelder trosopplæring og diakoni.

6.4 Bispemøtet, prefiks 130

Det fremlegges forslag om budsjett på 8,8 mill kroner for 2022. Dette er en økning på 1,4 mill. Økningen skyldes at preseskostnader flyttes fra Nidaros bispedømme til Bispemøtet.

Bispemøte 130 budsjett 2022

130 BM	Budsjett		Endring
	2021	2022	
Inntekter	-100	-100	0
Personale	4 232	5 707	1 475
Driftsutg	3 343	3 244	-99
Samlet	7 475	8 851	1 376

18,4 %

6.5 Samlet sentralkirkelige råd

6.5.1

Budsjettforslag for 110-120-130 viser budsjett på 533 mill. kroner og er på nivå med budsjett 2021.

Tilnærmet 50 % av netto kostnadene kan henføres til lønn og pensjon. Fordelt på lønn/personale, driftsutgifter og inntekter er budsjett 2022 slik:

Budsjettforslag 2022 - kontoklasser			Status pr	25.nov
Enheter	lønn	drift	inntekt	Sum
110 rDnk	202 872	193 315	-1 500	394 687
120 Kirkerådet	61 261	71 554	-3 346	129 469
130 Bispemøtet	5 707	3 244	-100	8 851
Samlet	269 840	268 113	-4 946	533 007
<i>hvorav pensjon</i>	<i>160 952</i>			<i>160 952</i>
<i>ekskl pensjon</i>	<i>108 888</i>	<i>268 113</i>	<i>-4 946</i>	<i>372 055</i>

6.5.2

Samlet anslår vi at budsjettet rommer digitale aktiviteter i størrelse 92 mill kroner. Nærmere 40 mill kroner av dette er knyttet til koststedet digitalisering. Resten er digitaliseringsprosjekter i andre seksjoner og avdelinger.

Nivået på 92 mill kroner er likevel betydelig lavere enn ønsket nivå for å utvikle god digital samhandling og digital medlemskontakt. Særlig inn mot 2023 har vi ikke tilstrekkelige midler for å fullfinansiere blant annet Microsoft 365 til alle ansatte, nye Vipps-løsninger. Det er saktere fremdrift på eksisterende utviklingsprosjekter enn ønskelig, og utvikling av nye fellesløsninger må skyves frem i tid.

Digitale aktiviteter på tvers av koststeder				
Aktivitet/koststed	Koststed	Digitalisering	Kirkefag	Andre
De største kostnadselementene				
Skjer i kirken	110	Kom		10 000
Kirkebakken/Ress.bank	110	Kom		3 200
Helhetlig menighetsplan	120	KF	6 000	
Kirkelige handlinger - dig løsn	120	KF	2 000	
Ansatt- og org. register	110	Dig	18 000	
Lisenser og Kirkepartner	110	Dig	8 400	
Microsoft 365	110	Dig	7 000	
Rådgivning digitalisering	110	Dig	4 500	
Autentisering og AD	110	Dig	2 000	
Medlemsregisteret	110	Medl		15 900
Læringsplattform	120	HR		5 650
P360 arkivløsning	110	FA		2 500
Styringsdata og info.nav	110	Øk		5 000
Anskaffelse LPR	110	FØ		2 000
Sum digitale aktiviteter			39 900	8 000
Samlet				44 250
				92 150

7 Bispedømmerådene - årsbudsjett

Bispedømmerådene er i dette forslaget budsjettert lik tildelingsbeløpene; jfr pkt 2.4.

Bispedømmerådene			
Budsjettforslag 2022			
bud.gr 1	bud.gr 2	budgr 3	Sum
1 307 711	530 771	0	1 838 482

Budsjettarbeidet i bispedømmene startet opp medio oktober og pågår inntil de respektive rådene vedtar sine budsjetter i november/desember. Budsjettene tar utgangspunkt i Kirkerådets brev «*Foreløpige budsjettfaktorer for bispedømmene*».

Det kan komme justeringer når de respektive rådene vedtar sine budsjetter. Vi kjenner derfor ikke enda til fordelingen mellom kontogruppene (*for eksempel mellom lønn og driftskostnader*).

Bispedømmerådene vedtar sine respektive budsjetter innenfor rammene gitt i denne sak.

8 Tilskudd budsjettgruppe 2 og 3

8.1 Budsjettgruppe 2

Tilskudd i bud.gruppe 2 har budsjett på 546,4 mill kroner basert på en vekst på 2,954% i forhold til 2021. Dette er innenfor anbefalt budsjetttramme; jfr 2.2.

TILSKUDD 2022

Budsjettgruppe 2	2021	2022
Fordeling		
Trosopplæring	336 666	347 760
Oslo og Nidaros domkirker	5 571	5 736
Diakoni, undervisn og kirkemusikk	151 995	156 487
Sum før satsing diakoni	494 232	509 983
Satsing diakoni videreført	26 571	29 270
Totalt	520 803	539 253
Ovf-tilskudd til fordeling bdr	15 500	7 145
Sum budsjettgruppe 2	536 303	546 398

8.2 Budsjettgruppe 3

Tilskuddsnivået fra 2021 er videreført men uten de ekstraordinære tilskuddene som ble vedtatt i mars; jfr KR 44/21. Tilskuddene er justert for pris- og lønnsvekst i tråd med veksten i rammetilskuddet.

Budsjettforslag utgjør 45 mill. kroner. Som følge av tilskuddet til Kirkens SOS er dette noe i overkant av anbefalt ramme på 44 mill kr; jfr 2.2

TILSKUDD 2022

Budsjettgruppe 3 - tilskudd 2022	2021	2022
1105210:		
Døvekirken	12 360	12 725
Kristent arbeid blant blinde	374	384
Institutt for kirke-, religions og livssynsforskning (KIFO)	7 244	7 458
Vake - kirkelig ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep	4 435	4 566
Samisk bibeloversettelse (Bibelselskapet)	1 792	1 800
Kirkelig utdanningssenter Nord	6 528	6 721
Kirkens SOS	1 500	1 500
Delsum andre institusjoner og kirk formål	34 233	35 154
1105220:		
Internasjonale og økumeniske organisasjoner	12 000	10 000
Sum budsjettgruppe 3	46 233	45 154
<i>110 5120:</i>		
<i>Tilskudd diakoni</i>	<i>6 500</i>	<i>3 500</i>

9 Finansplasseringer

Den norske kirke har plassert overskuddslikviditet i en fondsportefølje i samarbeid med vår investeringsrådgiver Grieg Investor. Ved utløpet av august 2021 var markedsverdien 264 mill kroner.

Investeringen består av 15 fond hvorav 8 aksjefond. Andel aksjer (aksjefond) utgjør 30% av plasseringen men det er foreslått (i KR-sak om investeringsstrategi) at denne økes til 40%.

Finansporteføljen bokføres til laveste av anskaffelseskost og markedsverdi. En verdioppgang i porteføljen får derfor ikke umiddelbare konsekvenser for regnskapet så lenge det er urealiserte gevinster.

Det er budsjettert med finansinntekter på 19 mill kroner; jfr prefiks 110. Dette er en stor økning i forhold til 2021-budsjettet på 6 mill. kroner. Fjorårets budsjett forventet kun renteinntekter på bankinnskudd.

For 2022 forventer vi realisering av flere aksjefond som ledd i arbeidet med omlegging til en mer bærekraftig finansportefølje. Med henvisning til at våre to norske aksjefond hittil i 2021 har hatt en oppgang på 25%, og de globale aksjefondene en økning på 14%, er det forventet at finansinntektene i 2022 øker vesentlig.

10 Egenkapital og budsjettbehov for 2023

For å opprettholde driften av Den norske kirke på dagens nivå, er det en forutsetning at det statlige rammetilskuddet videreføres og justeres for pris- og lønnsvekst. Hvis årslønnsveksten i 2023 blir på 3% - lik forventet årslønnsvekst for 2022 - betyr dette et behov for styrking i størrelse 70 mill. kroner i 2023.

Kirkerådet har i forbindelse med satsinger i statsbudsjettet for 2023 søkt departementet om et tilskudd på 80 mill kroner for et digitalt løft i Dnk.

Det er grunn til å anta at ordningen med Ovf-midler kan bortfalle. Dette kan bety et årlig inntektsfravall i størrelse 42 mill kroner.

Egenkapitalen ved utgangen av 2020 var på 381 mill. kroner. Kirkerådet har som mål at egenkapitalen utgjør 20% av omsetningen. Dette betyr at egenkapitalen bør utgjøre i størrelse 475 mill. kroner. Det følger av dette at 80% av målet er oppnådd.

Hvis årsprognosen inntreffer, se pkt 4.2, vil Dnk fremkomme med et årsoverskudd i 2021. Dette vil bidra til å styrke egenkapitalen. Spørsmålet beslattes i Kirkerådets marsmøte i forbindelse med regnskapsavleggelsen.

Det er for bispedømmerådene vedtatt en øvre grense for akkumulert mindreforbruk på 3% beregnet ut fra tildelingsbeløpet. Med unntak for 3 bispedømmer har alle rådene en oppspart egenkapital som er høyere enn denne grensen. Dette har sin bakgrunn i flere år med betydelige mindreforbruk – en utvikling som er blitt forsterket under pandemien.

Denne begrensingsregelen vil kunne styrke rettssubjektets frie egenkapital.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Denne saken beskriver de økonomiske rammer for budsjettåret 2022, og med tilhørende konsekvenser.